

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Co/8/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217294
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Greguš
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217294.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Greguša a členov senátu JUDr. Pavla Pileka a Mgr. Erika Németha v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 12C/34/2013-54 zo dňa 3. júla 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 12C/34/2013-54 zo dňa 3. júla 2013 p o t v r d z u j e.
Odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy zamietol. Zároveň navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 11,14 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom zo dňa 28.09.2012 prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal od odporcu zaplataenia majetkovej škody vo výške 125,00 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 534,76 eura. Svoj návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Levice ako exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby s omeškaním viac ako 290 dní.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie oboznamením sa s obsahom spisu a to: návrhom, uznesením Krajského súdu v Nitre, vyjadreniami navrhovateľa, vyjadrením odporcu, potvrdením o priebežnom spracovaní posudku, spisom OS Levice sp. zn. 13Er/425/2010 a zistil tento skutkový a právny stav:

Navrhovateľ ako oprávnený subjekt navrhol písomným podaním zvolenému súdному exekútorovi vykonať exekúciu. Exekúcia bola u exekútora vedená pod sp. zn. EX 4141/2010. Exekútor podal na Okresný súd Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie voči povinnému: Daniela Lakatošová, nar. 13.12.1986, ktorá bola súdu doručená dňa 28.05.2010. Exekučný súd výzvou zo dňa 24.06.2010 vyzval oprávneného cestou exekútora na doručenie Zmluvy o úvere, ktorá bola doručená súdu 16.09.2010. Oprávnený podal sťažnosť a podnet na preskúmanie zákonnosti postupu súdu - prieťahy v konaní dňa 30.08.2010. Žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola zamietnutá uznesením zo dňa 14.10.2010. Oprávnený podal odvolanie, Krajský súd v Nitre rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil. O žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia bolo rozhodnuté po 4 mesiacoch a 14 dňoch od podania návrhu a 1 mesiac po doručení úverovej zmluvy a nie s omeškaním 290 dní tak ako uvádzal navrhovateľ vo svojom návrhu.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal jednak náhrady škody a jednak náhrady nemajetkovej ujmy, ktorý odôvodnil tým, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodnutím o zamietnutí

žiadosti po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Návrh navrhovateľa súd prvého stupňa nepovažoval za premlčaný, pretože žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená v máji 2010 a navrhovateľ si uplatnil u odporcu predbežné prerokovanie na náhradu škody v apríli 2012. Návrh navrhovateľa súd prvého stupňa nemohol ani ako predčasne podaný zamietnuť, pretože vo veci bolo rozhodnuté po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

Súd prvého stupňa uviedol, že navrhovateľ sa domáhal náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu s poukazom na § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. z dôvodu, že k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia nedošlo v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Súd prvého stupňa konštatoval, že podstatou tohto sporu bolo zistiť a vecou navrhovateľa bolo preukázať, či nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie poverenia mu spôsobilo škodu a nemajetkovú ujmu, ktorých sa domáha a či sa vôbec na daný prípad vzťahuje zákonná lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci, ak došlo k nezákonnému rozhodnutiu, alebo nesprávne úradnému postupu, došlo k vzniku škody a medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou je príčinná súvislosť, pričom všetky tri podmienky musia byť splnené súčasne. Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z. z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna (podľa § 3 ods. 2 zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť) čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu (tzv. zodpovednosť za výsledok). Ústavným základom uvedenej zodpovednosti je čl. 46 ods. 3 Ústavy ("Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom").

Mal za to, že vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Teda nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve (iba) týmto postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim, t.j. ak by nedošlo k nesprávne úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil. Navrhovateľ uvádzal, že na preukázanie škody, ktorej sa nedomáha titulom zníženého výťažku exekúcie, ale titulom nákladov, ktoré mu vznikli v priamej príčinnej súvislosti s nekonaním súdu, požiadal o vypracovanie znaleckého posudku, pričom súd poznamenáva, že ak mu vznikla škoda, mal by mať dôkazy, ktorými by ju preukázal a za daného stavu nie je zrejme ako mohol navrhovateľ dospieť k výške ním tvrdenej škody. Znalecký posudok je na preskúmanie správnosti preukázaných tvrdení účastníkov konania. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa návrh na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom ako nevhodné zamietol, i s poukazom na ďalšie dôvody pre zamietnutie návrhu. Navrhovateľom tvrdená majetková škoda nebola nijako preukázaná, navrhovateľ nepreukázal žiadnym spôsobom zníženie svojho majetku, pričom na navrhovateľovi je preukázať svoje tvrdenia. Navrhovateľ svoje tvrdenia o škode v návrhu všeobecne popísané ani v jednom prípade nijako nedokladoval. Určenie výšky škody v návrhu nie je dôkazom o vzniknutej škode. Je na navrhovateľovi, aby spolu s návrhom predložil dôkazy ujmy, resp. uviedol skutočnosti, na ktorých základe bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik a rozsah ujmy. Súd prvého stupňa však nevidel dôvod, aby sa nejakou výškou škody vôbec zaoberal, keďže mal za to, že k vzniku škody ani nedošlo. Súd ďalej ani nevidel dôvod, aby sa nemajetkovou ujmovou a jej výškou škody vôbec zaoberal, keďže mal za to že k vzniku škody ani nemajetkovej ujmy nedošlo, jednak navrhovateľ ani vznik nemajetkovej ujmy nepreukázal, len formálne uviedol, že došlo k zániku jeho podnikateľských aktivít a jeho podnikateľských plánov, čo nebolo bližšie odôvodnené, ani preukázané.

Z pripojeného exekučného spisu súd prvého stupňa zistil, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok. Súd prvého stupňa v tomto prípade neskúmal, či prišlo k prieťahom v konaní. Zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu, či sa zákonná 15-dňová lehota vzťahuje na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou exekútora, či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. V zmysle § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z. z. bolo v čase podania žiadosti o udelenie poverenia možné vydať poverenie, na základe vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených, ako exekučného titulu. Až neskôr bol zákon v uvedenej časti novelizovaný tak, že exekučným titulom boli vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov. Podľa navrhovateľa rozhodcovský rozsudok je exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. i) Exekučného poriadku.

Rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol uvedený do § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku novelou účinnou od 01.06.2011. Novelizácia predmetného ustanovenia by bola nadbytočná, ak by išlo o exekučný titul podľa písmena i). Skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok sa za exekučný titul považoval podľa písmena d) svedčí aj komentár k § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Súd prvého stupňa teda dospel k záveru, že v predmetnej exekučnej veci je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Zákonná 15-dňová lehota na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou exekútora o udelenie poverenia neplatí v exekučných konaniach, v ktorých je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. Táto výnimka bola do zákona zavedená s účinnosťou od 01.06.2010 a vzťahuje sa aj na exekučné konania začaté pred účinnosťou zákona č. 144/2010 Z. z., čo je uvedené v komentári k exekučnému poriadku, dôvodom zavedenia tejto výnimky je potreba preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomností, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie. K vydávaniu poverení na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku dochádzalo a dochádza podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Zhodný názor vyplýva i z rozhodnutia KS v Prešove sp. zn. 6CoE/60/2011 z 19.05.2011. Pre výklad zákona je podstatný úmysel zákonodarcu - Národnej Rady SR prezentovaný v dôvodovej správe k novele § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. V podstate podľa zdôvodnenia navrhovateľa by súd musel vydávať poverenie na základe rozhodcovského rozsudku v lehote 15 dní s poukazom na § 41 ods. 2 písm. i) Exekučného poriadku aj v súčasnosti, keď o rozhodcovských rozsudkoch hovorí § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, čo je nižšie uvádzanou judikatúrou vyvrátené. Súd prvého stupňa teda dospel k záveru, že v čase podania žiadostí o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie lehota na vydanie poverenia v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu neexistovala. Navyše uviedol, že táto lehota je uvádzaná v súvislosti s rozhodnutím súdu, ktorým je vydanie poverenia a nevzťahuje sa na rozhodnutie súdu, ktorým je zamietnutie žiadosti exekútora o udelenie poverenia. Exekučný poriadok v § 44 ods. 2 určuje lehotu na vydanie poverenia. Pre rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia žiadna zákonná lehota neexistuje. Konkrétne v predmetnej veci došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia v lehote 4 mesiacov a 14 dní od podania návrhu a 1 mesiac po doručení úverovej zmluvy a nie s omeškaním 290 dní tak ako uvádzal navrhovateľ vo svojom návrhu, čo súd prvého stupňa považoval za primeranú lehotu, pretože vznik škody alebo nemajetkovej ujmy nezávisí automaticky len od zistenia nedodržania zákonnej, či premeranej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci v odôvodnení konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy.

Vo vzťahu k otázke, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, súd prvého stupňa mal za to, že túto je kompetentný preskúmať ústavný súd.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi súd priznal právo na náhradu trov konania vo výške 11,14 eura titulom cestovných nákladov.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z.. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd

má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Odvolačný súd prejednal odvolanie navrhovateľa v súlade s ust. § 212 ods. 1 a 214 ods. 2 OSP pričom vo veci rozhodol postupom podľa § 156 ods. 3 OSP. Po oboznámení sa s obsahom odvolania, rozhodnutia súdu prvého stupňa, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Predmetom tohto konania je suma 125,00 eur, ktorej zaplataenie sa navrhovateľ domáha z dôvodu náhrady škody a suma 534,76 eura z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Ako právny základ návrhu na začatie konania navrhovateľ uviedol škodu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. exekučného spisu EX 4141/2010. Nesprávny úradný postup mal vzniknúť v dôsledku toho, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 31.01.2011 a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, t.j. až po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty. Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V prvom rade je potrebné poznamenať, že zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upravuje zodpovednosť štátu za činnosť súdu, orgánu štátnej správy, orgánu územnej samosprávy v prípadoch, keď na orgán územnej samosprávy je prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, upravuje aj zodpovednosť štátu za činnosť fyzických a právnických osôb v niektorých prípadoch pri výkone štátnej správy a zodpovednosť orgánu územnej samosprávy pri výkone samosprávnych funkcií v samostatnej pôsobnosti orgánu územnej samosprávy. Porušovanie zákonnosti pri výkone verejnej moci je nežiaducim a spoločensky neprijateľným javom. Orgány verejnej moci v právnom štáte musia mať také právne postavenie, ktoré bez pochybností umožňuje uplatnenie ich zodpovednosti za každé porušenie zákona alebo za ich každý nesprávny úradný postup. Takúto možnosť zaručuje čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ktorým sa priznávajú dve príbuzné, navzájom nezávislé práva a to právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, či už ide o orgán štátnej správy, územnej samosprávy, súd alebo iný štátny orgán a právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Rovnako čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (zákon č. 23/1991 Zb.) ustanovuje, že každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Podľa odseku 4 listiny podrobnosti ustanoví zákon.

Týmto zákonom je práve zákon č. 514/2003 Z. z., ktorý rozlišuje medzi zodpovednosťou štátu a zodpovednosťou územnej samosprávy, pričom zodpovednosť štátu sa vzťahuje tak na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi štátu pri výkone verejnej moci, ako aj na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi územnej samosprávy pri výkone verejnej moci, na ktoré bol prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy podľa osobitného predpisu.

Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Podmienkami vzniku tejto zodpovednosti sú: a) výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, b) vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému, c) príčinná súvislosť medzi a) a b). Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc. Druhým predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy, ktorú musí preukázať poškodený. Medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou musí byť daná priama príčinná súvislosť. Zákon upravuje z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, dva odlišné okruhy zodpovednosti za škodu. Prvý okruh predstavuje zodpovednosť za

škodu spôsobenú protiprávnym (nezákonným) rozhodnutím (§ 5 a § 6 zákona). Druhý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 zákona). Zároveň je v rámci zákona samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní (§ 7 zákona), väzbe, treste alebo ochrannom opatrení (§ 8 zákona).

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia. Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti (výkon verejnej moci v súvislosti s činnosťami uvedenými v ust. § 3 ods. 1 zákona, vznik škody a príčinná súvislosť medzi konaním a škodou).

Pri koncipovaní objektívnej zodpovednosti ide zákon ešte ďalej, keď ustanovuje zákaz liberácie, t. j. zbavenie sa zodpovednosti (§ 3 ods. 2 zákona). Ak sú splnené podmienky, nedáva zákon štátu (ani územnej samospráve) sa zbaviť zodpovednosti. Tým vlastne nadobúda táto zodpovednosť charakter absolútnej zodpovednosti.

Pravda, aj v tomto prípade musia byť podmienky zodpovednosti za škodu preukázané. Vyššie uvedené podmienky zodpovednosti musí preukázať poškodený, ktorý v prípadnom súdnom konaní o náhradu škody znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

V nadväznosti na výklad podávaný právnou teóriou a praxou sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to aj pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou je napr. aj nevydanie či oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami vydané rozhodnutie správne, či v ustanovenej lehote, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu, či iné vady v spôsobe vedenia konania.

Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú zodpovedá štát, bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci rozhodovacej činnosti, je pre túto formu zodpovednosti určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide teda o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide teda o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup orgánu štátu musí byť teda vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Nesprávny úradný postup má značný význam i pri vzniku škody účastníkovi konania v príčinnej súvislosti s prietiahmi v konaní. Úprava zodpovednosti za konanie orgánov verejnej moci za prietahy v konaní ako dôsledkov nesprávneho úradného postupu umožňuje riešiť spory už na vnútroštátnej úrovni a nie pred Ústavným súdom SR alebo Európskym súdom pre ľudské práva.

V súlade s vyššie uvedenými právnymi závermi odvolací súd v dôsledku podaného odvolania taktiež preskúmal, či v tomto prípade boli naplnené podmienky vzniku zodpovednostného právneho vzťahu štátu vo vzťahu k navrhovateľovi, pričom zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a taktiež vec správne právne posúdil. Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 13Er/425/2010, súd prvého stupňa správne zistil, že dňa 16.04.2010 bola pred súdnym exekútorom spísaná zápisnica o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie. Súdnym exekútor písomným podaním doručeným exekučnému súdu dňa 28.05.2010 požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku č.k. SR 14737/09 zo dňa 29.09.2009. Dňa 24.06.2010 exekučný súd požiadal súdneho exekútora výzvou na predloženie zmluvy o úvere uzatvorenej s povinným, na podklade ktorej bol vydaný exekučný titul. Dňa 16.09.2010 oprávnený súdu doložil fotokópiu zmluvy o úvere. Dňa 14.10.2010 exekučný súd rozhodol tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.04.2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre č.k. 26CoE/248/2010-34

zo dňa 30.12.2010. Následne uznesením č.k. 13Er/425/2010-47 zo dňa 23.09.2011 exekučný súd exekučné konanie zatavil.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

V tomto smere odvolací súd konštatuje, že ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku upravuje 15-dňovú lehodu, o plynutie ktorej sa opiera aj návrh navrhovateľa žiadajúc náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.. Navrhovateľ vo svojom návrhu tvrdí, že súd aplikujúc toto ustanovenie nerozhodol v zákonom stanovenej lehote. Odvolací súd sa uvedenými tvrdeniami nestotožňuje a zdôrazňujúc úmysel zákonodarcu konštatuje, že lehota 15 dní sa vzťahuje iba na prípady, kedy súd v tejto lehote „poverí“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Táto lehota dokonca s účinnosťou od 01.06.2010 neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d), t.j. notárske zápisnice, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila a vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. V tomto prípade sa jednalo o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku a zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, preto lehota 15 dní sa na tento prípad nevzťahovala. Navyše je potrebné uviesť, že lehota 15 dní ako vyplýva z prejavu vôle zákonodarcu ozrejmeného použitím výkladových metód (doslovného, gramatického a systematického) sa vzťahovala iba na prípad, kedy súd má v tejto lehote „poveriť“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie, pričom v prípade, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. V tejto časti ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zákonodarcu lehodu 15 dní neuviedol. Ak by mal úmysel, aby lehota 15 sa vzťahovala i na rozhodnutie, ktorým zamietne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, výslovne by to upravil spôsobom ako pri iných ustanoveniach Exekučného poriadku (napr. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 atď.). Lehota 15 dní upravená v 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa tak nevzťahuje na akékoľvek rozhodnutie súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (či pozitívne alebo negatívne, t.j. o zamietnutí žiadosti alebo poverení), ale výslovne iba na „poverenie“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Svedčí tomu aj doslovný a gramatický výklad, čo znamená vymedzenie určitého typu rozhodnutia s použitím slova „poveriť“, t.j. nie aj zamietne žiadosť, čo by zákonodarcu upravil s použitím všeobecného slova „rozhodne“. Aj z hľadiska systematického výkladu je potrebné uviesť, že aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku je upravená lehota a v prípade, ak zákonodarcu má na mysli povinnosť súdu rozhodnúť v určitej lehote, použije slovné spojenie „súd rozhodne“, či už pozitívne alebo negatívne (§ 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade ustanovenia § 44 ods. 2 zákonodarcu nemal na mysli lehodu 15 dní na vydanie akéhokoľvek rozhodnutia, ale iba na „poverenie“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Vo vzťahu k namietaným prietahom konania odvolací súd v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom sa v tomto smere v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd iba dopĺňa, že judikatúra Ústavného súdu SR sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa troch základných kritérií, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou ESLP sa prihliada aj na premet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre účastníka. Len samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, nakoľko je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. V danom exekučnom konaní preto zo strany exekučného súdu pri vydaní rozhodnutia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nedošlo k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom

stanovenej lehote. Exekučný súd zistiac dôvody na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol v čase primeranom skutkovému a právnemu stavu veci. Navyše žiadnou lehotou na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti ani nebol viazaný.

Odvolací súd navyše považuje za potrebné uviesť, že exekučným titulom, na základe ktorého sa navrhovateľ domáhal vydania poverenia bol rozsudok rozhodcovského súdu. Oprávnenie ako aj povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy alebo doložky vyplýva z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. V tomto smere odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, pričom uvedené právne závery sú ustálené aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR a ani odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. Ak totiž žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá z dôvodu, že rozhodcovská doložka, ktorá bola dojednaná vo všeobecných obchodných podmienkach, bola vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka, teda ako neplatná, nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie sporu medzi účastníkmi. Výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej doložky je tak nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa a preto bolo dôvodné aplikovať ust. § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nakoľko súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú doložku) ani nemal byť vydaný, nakoľko rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Exekučný súd bol preto v prípade nespôsobilého exekučného titulu oprávnený zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok. Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii exekučný spis, z ktorého údajov pri svojom rozhodovaní aj vychádzal, pričom z obsahu tohto spisu ako aj z obsahu rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že zo strany exekučného súdu nedošlo k porušeniu žiadnej právnej povinnosti vyplývajúcej zo zákona a teda nedošlo k naplneniu základného predpokladu potrebného pre úspešnosť žaloby, preto s ohľadom na zásadu hospodárnosti konania nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie.

K aplikácii novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (prvý dôvod odvolania) odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 aj v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. citoval aj v správnom znení a preto je aj táto námietka navrhovateľa nedôvodná. Z obsahu napadnutého rozhodnutia je totiž zjavné, že citované znenie po novele však nie je v rozhodnutí aplikované.

V závere odvolací súd na doplnenie k dôvodom odvolania uvádza, že sa cíti byť rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Namietané pochybenia súdu prvého stupňa vyjadrené v ust. § 205 ods. 2 písm. a) a c) OSP nie sú v dôvodoch odvolania konkretizované vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu. Taktiež navrhovateľ postup súdu, ktorým malo dôjsť k namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom v odvolaní presne nepopísal a odvolací súd ani žiaden takýto dôvod nezistil. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 OSP). Exekučný súd rozhodol správne podľa platných právnych predpisov a v primeranom čase v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva neporušiac tým ani právo na spravodlivý súdny proces a právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Na základe zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko odporcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.